

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

*КОНКУРЕНЦИЈСКОГ САВЈЕТА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2021. ГОДИНУ*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ
О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ
КОНКУРЕНЦИЈСКОГ САВЈЕТА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2021. ГОДИНУ

Број: 06-16-1-834/22

Сарајево, мај 2022. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	3
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	3
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	5
II	ПРЕПОРУКЕ ЗА 2021. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)	7
III	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	8
1.	КРИТЕРИЈУМИ	8
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	8
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	9
4.	БУЏЕТ	11
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	12
5.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	12
5.1.1.	Бруто плате	12
5.1.2.	Издаци за употребу возила	13
5.2.	Преглед прихода и примитака	13
5.3.	Биланс стања	14
5.3.1.	Попис средстава и обавеза	14
6.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА	15
7.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	16
8.	КОМЕНТАРИ	17
ПРИЛОЗИ		17

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја КонкурENCIЈског савјета Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет) који обухватају: биланс стања на 31.12.2021. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Савјета приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2021. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)¹. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Савјета у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Савјета је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумева и креирање, примјену и одржавање

¹ Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквир професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквир (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједо основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност коришћених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

С руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези са ревизијом финансијских извјештаја Савјета за 2021. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Савјета за 2021. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Савјета у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- *Након пријема Извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2020. годину, Савјет није доставио одговор Канцеларији за ревизију о предузетим активностима на реализацији датих препорука, у складу са чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ (тачка 2. Извјештаја).*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Савјета је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства

користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Савјета, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 13.5.2022. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Јасмин Пилица, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Ранко Крсман, с.р.

II ПРЕПОРУКЕ ЗА 2021. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)

Извјештајем о обављеној ревизији за 2021. годину обухваћено је шест препорука. Од наведеног броја, четири препоруке се односе на ревизију финансијских извјештаја, док су двије препоруке дате због утврђених неусклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Од укупног броја датих препорука, једна препорука се односи на неправилности, недостатке и слабости идентификоване и у претходним извјештајима, тј. није било значајнијих промјена у циљу њиховог отклањања те је, сходно томе, препорука поновљена у 2021. години.

У табели која слиједи (Табела 1.) приказани су подаци о датим препорукама за 2021. годину.

Бр. преп.	Тачка извјештаја	Ревидирани процес (наслов)	Предмет ревизије		Статус препоруке ²	
			Финансијски извјештаји	Усклађеност	Нова препорука	Поновљена препорука
1.	3.	Систем интерних контрола		●	●	
2.	5.1.2.	Издаци за употребу возила		●	●	
3.	5.1.2.	Издаци за употребу возила	●		●	
4.	5.3.1.	Попис средстава и обавеза	●			●
5.	5.3.1.	Попис средстава и обавеза	●		●	
6.	5.3.1.	Попис средстава и обавеза	●		●	

Табела 1. Препоруке за 2021. годину

² Статус подразумијева нову или поновљену препоруку. Нереализоване препоруке из претходног периода су, након утврђеног чињеничног стања, поновљене.

III ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије коришћени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину³
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Одлуке о привременом финансирању институција БиХ за 2021. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ.

2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Канцеларија за ревизију је у извјештају о финансијској ревизији Савјета за 2020. годину дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје са скретањем пажње на недостатке приликом пописа имовине, потраживања и обавеза и позитивно мишљење на усклађеност са законима и другим прописима.

У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости.

Савјет није доставио одговор Канцеларији за ревизију о предузетим активностима на реализацији датих препорука за 2020. годину како је дефинисано законом.

Савјет није поступио у складу са чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ⁴ јер нас није обавијестио о предузетим

³ Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен тако да је финансирање институција у 2021. години вршено сходно одлукама о привременом финансирању донесеним на основу одобреног буџета за 2020. годину (Службени гласник БиХ, број 46/20).

⁴ Члан 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ гласи: “Ревидирана институција дужна је послати одговор Канцеларији за ревизију и Министарству финансија и трезора БиХ у року од 60 дана од пријема ревизорског извјештаја у складу са ставом (2) овог члана, у којем се наводе радње које је предузела та институција ради превазилажења слабости, нерегуларности и прекршаја који су идентификовани у ревизорском извјештају.”

активностима на реализацији датих препорука у Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2020. годину.

На основу увида у предузете активности, у наредној табели (Табела 2.) дат је осврт на реализацију претходно датих препорука.

За означавање статуса препорука у погледу њихове реализације коришћени су сљедећи симболи:

☑ реализоване препоруке, 🟡 препоруке чија је реализација у току, ❌ нереализоване препоруке, ② препоруке које нису могле бити оцијењене у ревидираном периоду.

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2020. годину	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2020. годину	Статус
1.	Савјет је дужан приликом помјерања запослених у виши унутрашњи платни разред досљедно примијенити одредбе Методологије за распоређивање запосленог унутар платног разреда.	Обезбијеђено је мишљење Министарства финансија и трезора БиХ везано за примјену одредби Методологије за распоређивање запосленог унутар платног разреда, а руководство Савјета је оцијенило испуњеност услова за напредовање у виши унутрашњи платни разред по основу стеченог вишег степена стручног или научног звања.	☑
2.	Савјет је дужан у потпуности извршити попис имовине, потраживања и обавеза према одредбама Правилника о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине.	За разлику од претходне године, обезбијеђени су потписи чланова пописне комисије, али су извјештај о попису потраживања и обавеза и одлуке о усвајању пописа сачињени након предаје годишњег финансијског извјештаја.	❌

Табела 2. Преглед реализације препорука

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Савјет је одговоран за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Организација и руковођење: Унутрашња организација и начин рада Савјета утврђени су Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији на који је Савјет министара БиХ дао сагласност у новембру 2019. године и његовим измјенама из 2021. године⁵. Правилником о унутрашњој организацији Савјета уређен је начин рада и руковођења Савјетом, те опис радних мјеста државних службеника и запосленика. Правилником су систематизована радна мјеста за 29 извршилаца (шест чланова Савјета, 19 државних службеника и четири запосленика).

Према важећем Правилнику, послови и задаци из надлежности Савјета обављају се у оквиру сљедећих организационих јединица: Стручна служба Савјета у Сарајеву, Канцеларија за конкуренцију у Мостару и Канцеларија за конкуренцију у Бањој Луци.

⁵ У јануару 2021. године, извршена је измјена Правилника о унутрашњој организацији Савјета. Измјеном је исправљена техничка грешка у првобитном тексту Правилника из 2019. године.

Шест чланова Савјета се именује на мандат од шест година на сљедећи начин: три члана именује Савјет министара БиХ, по једног из сва три конститутивна народа (именовани 25.4.2017. године), два члана именује Влада ФБиХ (именовани 30.9.2016. године) и једног члана именује Влада Републике Српске (именован 20.01.2017. године).

Савјет министара БиХ, на приједлог Савјета, именује сваке године предсједника из реда чланова Савјета на период од једне године, без права на поновни избор током мандата члана Савјета. Савјет министара БиХ је именовао предсједника Савјета на мандатни период од једне године, почев од 01.6.2021. године. Предсједник Савјета руководи радом Савјета, заступа и представља Савјет, сазива и предсједава сједницама Савјета, саставља дневни ред за сваку сједницу (који може бити допуњен на сједници на захтјев најмање два присутна члана Савјета) и потписује све одлуке и друге акте из надлежности Савјета.

Функционисање система интерних контрола: Поступцима ревизије уочили смо слабости у функционисању интерних контрола у Савјету које се односе на сљедеће:

- Према презентованим подацима, у 2021. години није било набавке поклона, али смо констатовали да је интерним актом Савјета о коришћењу репрезентације предвиђена куповина поклона (према рангу/позицији појединаца или делегације), а да наведено није дефинисано Правилником Савјета министара БиХ о коришћењу средстава за репрезентацију⁶ јер се под појмом репрезентације спомиње само право на коришћење средстава за угоститељске услуге. Ипак, чињеница је да у институцијама БиХ, у одређеним случајевима, постоје реалне потребе у погледу набавке поклона које нису препознате у Правилнику Савјета министара БиХ о коришћењу средстава за репрезентацију. Сходно томе јавља се потреба регулисања овог питања од стране Савјета министара БиХ у циљу креирања регулаторног оквира који ће омогућити реализацију издатака за репрезентацију на начин који ће укључивати све стварне потребе институција БиХ.
- Анализом приједлога Извјештаја о раду за 2021. годину⁷ можемо закључити да у дијелу извјештаја о провођењу акционог плана предвиђеног годишњим програмом рада Савјета, нису обухваћене информације о двјема активностима које су планиране Програмом рада Савјета за 2021. годину⁸. Мада је податак о реализацији наведених активности наведен у Изјави о одговорности за остваривање циљева Савјета за 2021. годину, која се предаје уз годишњи финансијски извјештај, ипак сматрамо да информације о планираним и реализованим активностима које се презентују у више различитих докумената требају бити јасне, упоредиве и транспарентне.

ПРЕПОРУКА 1

Извјештај о раду Савјета треба да садржи информације о реализацији свих активности/циљева који су планирани годишњим Програмом рада.

Поред наведеног, констатовали смо да је возило средње класе у првом дијелу године коришћено од стране члана Савјета, који је у том периоду обнашао функцију предсједника Савјета (до 31.5.2021. године), за седмични долазак на посао из мјеста пребивалишта до мјеста рада и одлазак с посла (и за свакодневне локо возње). Важећим интерним актом о коришћењу службених возила је прописано коришћење возила само за

⁶ Службени гласник БиХ, број 26/14, 78/15, 53/17, 62/17, 1/21 и 63/21

⁷ Приједлог Извјештаја о раду за 2021. године је достављен Генералном секретаријату Савјета министара БиХ, 11.3.2022. године

⁸ Програм рада Савјета за 2021. годину, усвојен је на 23. сједници Савјета министара БиХ, одржаној 29.12.2020. године

обављање службених послова, односно истим није прописано коришћење возила континуирано током 24 сата дневно на начин како је то предвиђено Правилником Савјета министара БиХ о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама Босне и Херцеговине⁹.

Финансијско управљање и контрола: Савјет је сачинио основне документе потребне за успоставу система финансијског управљања и контроле, поступајући у складу са Законом о финансирању институција БиХ¹⁰, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Савјет је Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ доставио Годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле за 2021. годину.

Интерна ревизија: У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ¹¹ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ¹², Јединица интерне ревизије Министарства спољне трговине и економских односа БиХ надлежна је за обављање интерне ревизије у Савјету. Јединица интерне ревизије Министарства спољне трговине и економских односа БиХ није доставила Савјету Годишњи план интерне ревизије за 2021. годину, као ни Стратешки план интерне ревизије за период 2021-2023. година, нити је обављала интерну ревизију у Савјету у текућој години.

4. БУЏЕТ

Закон о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину није усвојен. У таквим околностима Савјет министара БиХ је, на основу одредби Закона о финансирању институција БиХ, на кварталном нивоу, доносио током године одлуке о привременим финансирању¹³ користећи као основ одобрени буџет за 2020. годину¹⁴.

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2020. годину¹⁵, Савјету су одобрена средства у укупном износу од 1.239.000 КМ (текући издаци 1.231.000 КМ и капитални издаци 8.000 КМ).

Савјету су, сходно одлукама о привременом финансирању, кроз оперативне планове буџета у 2021. години одобрена средства у укупном износу од 1.239.000 КМ. Укупно одобрена средства обухватају и средства за капиталне издатке у износу од 8.000 КМ, али с обзиром на то да се у условима привременог финансирања могу реализовати искључиво текући издаци, иста нису реализована већ су реструктурисана на текуће издатке уз одобрење Министарства финансија и трезора БиХ. Укупна реализација средстава одобрених на основу одлука о привременом финансирању у 2021. години износи 1.227.847 КМ.

Савјет је извршио реструктурисања расхода буџета, које је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ¹⁶, према којима је извршена измјена структуре расхода унутар одобреног буџета. Укупан износ реструктурисања износио је 42.500 КМ, при чему су

⁹ Службени гласник БиХ, број 26/14, 81/14, 78/15, 42/17, 53/17, 34/18, 5/19, 81/19, 54/20 и 80/20

¹⁰ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

¹¹ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12

¹² Службени гласник БиХ, број 59/19

¹³ Службени гласник БиХ, број 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21

¹⁴ Службени гласник БиХ, број 46/20

¹⁵ Службени гласник БиХ, број 46/20

¹⁶ Одлука, број: 05-16-2-8390-2/21 од 10.11.2021. године

повећане бруто плате и накнаде за 41.000 KM и издаци телефонских и поштанских услуга за 1.500 KM, а смањени путни трошкови за 15.000 KM, издаци за енергију и комуналне услуге за 400 KM, набавка материјала за 3.500 KM, издаци за услуге превоза и горива за 4.000 KM, унајмљивање имовине и опреме за 200 KM, издаци за текуће одржавање за 4.600 KM, издаци осигурања и банкарских услуга за 2.100 KM, уговорене и друге посебне услуге за 4.700 KM, набавка опреме за 1.000 KM и набавка сталних средстава у облику права за 7.000 KM. У образложењу захтјева се, између осталог, наводи да Савјет није имао планирана средства за напредовање запослених унутар платних разреда у буџету за 2020. годину (која служи као основ за привремено финансирање у 2021. години), а да су плате повећане у 2021. години услјед примјене Методологије за распоређивање запосленог унутар платног разреда¹⁷.

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Савјет је сачинио Годишњи финансијски извјештај за 2021. годину и доставио га надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима и у утврђеном року. Анализом биљешки уз финансијске извјештаје констатовано је да су сачињене према Правилнику о финансијском извјештавању институција БиХ¹⁸.

5.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 01.01. до 31.12.2021. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 1.227.847 KM, што је за 11.153 KM мање у односу на расходе одобрене буџетом за 2020. годину.

Значајни расходи из буџета за непосредну потрошњу односе се на: бруто плате (1.041.875 KM), накнаде трошкова запослених (130.302 KM), издатке телефонских и поштанских услуга (20.932 KM), уговорене и друге услуге (16.324 KM) и издатке за употребу возила (6.159 KM).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.1.1. Бруто плате

Бруто плате и накнаде из плата на 31.12.2021. године исказане су у износу од 1.041.875 KM, од чега нето плате и накнаде износе 614.939 KM, а порези и доприноси 426.936 KM. Бруто плате и накнаде су за 45.743 KM веће у односу на претходну годину.

Просјечан број запослених у 2021. години за које су исплаћене бруто плате у Савјету био је 28.

Распоређивање запослених унутар платних разреда: У 2021. години Савјет је наставио са примјеном Методологије за распоређивање запосленог унутар платног разреда па је 13 запослених напредовало унутар платних разреда и то девет лица по основу оцјене рада и четири лица по основу стицања вишег степена стручног звања и оцјене рада.

¹⁷ Службени гласник БиХ, број 6/12 и 76/20

¹⁸ Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17

5.1.2. Издаци за употребу возила

Укупни издаци за употребу службених возила у 2021. години износе 6.159 КМ. Издаци се односе на: гориво (2.434 КМ), материјал и услуге за одржавање возила (1.041 КМ), регистрацију моторних возила (425 КМ), осигурање возила (1.721.КМ) и ауто-гуме (538 КМ).

Према Правилнику Савјета министара БиХ о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама Босне и Херцеговине, Савјету је дато право на коришћење два службена возила. Савјет је на 31.12.2021. године располагао са два службена возила. Интерним актом је утврђено да право на употребу службених возила имају предсједник Савјета и чланови Савјета за обављање службених послова. Управљање и брига о возилима дато је возачу Савјета.

Анализом путних налога за коришћење службених возила смо уочили да у појединим путним налозима није попуњена колона пређени пут у км за дневне релације и недостају потписи возача. Такође, за исте релације се исказују различите километраже које у појединим случајевима значајно одступају од уобичајене километраже приказане на интернетским страницама на основу којих се може извршити провјера података. Постоје случајеви да је у путном налогу наведена локо вожња, а коришћен је TAG уређај за плаћање путарине.

ПРЕПОРУКА 2

Савјет је дужан да обезбиједи уредну и ажурну документацију на основу које је могуће потврдити да је коришћење возила настало у пословне сврхе.

Редовно сервисирање возила се обављало код добављача са којима Савјет нема потписане уговоре, а крајем године је успостављена пракса да се прије сервисирања возила обезбиједи писмено одобрење руководства Савјета и да се уз фактуре прилаже и радни налог као потврда о извршеној услузи.

На основу предочене документације констатовали смо да је у току 2021. године настала штета на службеном возилу Савјета укупне вриједности од 3.203 КМ гдје је осигуравајуће друштво код којег је возило било осигурано на основу Споразума о вансудској нагодби, новчани износ пренијело директно сервисеру који је извршио поправку возила. За овај штетни догађај није нам презентован записник о оштећењу возила, а у путном налогу нису наведене информације о настанку штетних догађаја (судар/оштећење) на службеном возилу.

ПРЕПОРУКА 3

Уплате средстава након настанка штетних догађаја требају се реализовати путем Јединственог рачун трезора БиХ.

5.2. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама у периоду од 01.01. до 31.12.2021. године, исказани су у износу од 651.655 КМ, што је за 338.345 КМ мање у односу на приходе и примитке планиране за 2020. годину.

Структуру остварених прихода чине: административне таксе у вези са процесним радњама пред Савјетом (117.354 КМ), казне по Закону о конкуренцији¹⁹ (530.346 КМ), административне таксе на поднеске којима се тражи мишљење (1.777 КМ) и остали приходи (2.178 КМ).

Преглед прихода и примитака приказан је у Табели III у прилогу Извјештаја.

5.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2021. године исказана су укупна средства у износу од 9.785 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 106.263 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (9.785 КМ) и обавезе према запосленима (92.360 КМ).

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

5.3.1. Попис средстава и обавеза

Рјешењем предсједника Савјета формиране су двије комисије за редован попис, и то за попис сталних средстава и за попис потраживања и обавеза. Комисија за попис сталних средстава је извршила попис сталних средстава у канцеларијама у Сарајеву, Мостару и Бањој Луци. Сачињен је, 16.02.2022. године, извјештај о извршеном редовном попису сталних средстава на 31.12.2021. године, у којем стоји да је стварно стање средстава усклађено са књиговодственим стањем. Пописом сталних средстава није утврђен мањак нити вишак сталних средстава. Обрачун амортизације извршен је појединачно по сваком сталном средству. За разлику од претходне године у извјештају су обезбијеђени потписи свих чланова комисија.

Комисија за попис потраживања и обавеза је, 25.02.2022. године, сачинила Извјештај за попис потраживања и обавеза са стањем на 31.12.2021. године, дакле, након што су годишњи финансијски извјештаји достављени надлежној институцији (24.2.2022. године). Такође, Савјет је оба извјештаја о попису усвојио тек 14.3.2022. године. Члановима од 37. до 41. Правилника о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине²⁰ и Упутством Министарства финансија и трезора БиХ о вршењу пописа имовине и обавеза буџетских корисника – институција БиХ на крају обрачунске године, дефинисани су рокови и поступак провођења годишњег пописа.

У складу са напријед наведеним, можемо констатовати да Савјет није благовремено окончао годишњи попис тј. прије предаје годишњег финансијског извјештаја надлежној институцији, с обзиром на то да је основ за свођење књиговодственог стања на стварно стање утврђено пописом.

¹⁹ Службени гласник БиХ, број 48/05, 76/07 и 80/09

²⁰ Протокол Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 04.02.2015. године

ПРЕПОРУКА 4

Савјет је дужан окончати све активности које се односе на провођење редовног пописа средстава, обавеза и потраживања прије предаје годишњег финансијског извјештаја надлежној институцији.

Процесом ревизије је утврђено да стална средства, која су у извјештају пописне комисије за 2019. годину предложена за отпис (због неупотребљивости и неисплативости поправке) и искњижена из књиговодствених евиденција Савјета претходне године, још увијек нису физички уклоњена из просторија Савјета. Чланом 33. став (4) Правилника о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине је регулисано да се стална имовина, и након што је у цијелости отписана, задржава у евиденцијама помоћне књиге и исказује у билансу до тренутка продаје, даривања, другог начина отуђења или уништења.

ПРЕПОРУКА 5

Расходована средства требају бити евидентирана на конту средстава ван употребе до њиховог физичког уклањања из просторија Савјета.

Такође, у току 2021. године је један дио електронске опреме која је, како смо информисани, отписана ранијих година предата овлашћеној фирми за уништење електронског отпада. Приликом предаје опреме није сачињен записник о предаји исте, тако да се не може утврдити која је опрема предата и да ли је заиста физички уништена.

ПРЕПОРУКА 6

Савјет треба да обезбиједи записник о примопредаји и уништењу расходованих сталних средстава као доказ о физичком уклањању истих из просторија Савјета.

6. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА

Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен. Према Закону о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину, Савјету је одобрено 28 запослених. На 31.12.2021. године, Савјет је имао 25 запослених на неодређено вријеме²¹.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста систематизовано је укупно 29 радних мјеста.

Путем уговора о дјелу, у Савјету су на 31.12.2021. године била ангажована два лица.

У Савјету је, у периоду од 01.01. до 31.12.2021. године, престао радни однос за два приправника истеком уговора о раду који су закључени у 2020. години, и једног запосленог због добровољног иступања из државне службе на основу споразума о директном преузимању државног службеника на нижи ниво власти и сагласности Агенције за државну службу БиХ. Један државни службеник је на неплаћеном одсуству од 2018. године, ради спајања породице јер брачни партнер борави у иностранству по основу одлуке Министарства иностраних послова БиХ.

Савјет је извршио оцјењивање државних службеника и запосленика. Извјештаје о оцјењивању државних службеника Савјет је прослиједио Агенцији за државну службу БиХ.

²¹ Подаци из обрасца 4.1. финансијских извјештаја

Испуњавање услова за пензионисање: Савјет је приликом ажурирања и провјере података о радном стажу запослених и испуњавању услова за старосну пензију, на основу података надлежног завода за пензионо и инвалидско осигурање, утврдило да један члан Савјета испуњава услове за пензију јер има више од 40 година стажа осигурања. Како су нас информисали у Савјету, наведени подаци о радном стажу именованог лица се разликују од података са којима према службеној евиденцији располаже Савјет.

Према Закону о раду у институцијама БиХ и Закону о државној служби у институцијама БиХ, радни однос престаје када запосленик наврши 65 година живота и најмање 20 година стажа осигурања или 40 година стажа осигурања, независно од година живота – даном доношења рјешења. Будући да је члан Савјета именован од стране Савјета министара БиХ²² на мандатни период од шест година, почев од 25.4.2017. године, Савјет је о напријед наведеном обавијестио Савјет министара БиХ, дописом од 20.10.2021. године, ради даљег поступања. Такође, Министарству правде БиХ је, 22.11.2021. године, упућен захтјев за мишљењем у вези са стицањем услова за старосну пензију члана Савјета.

До краја обављања завршне ревизије, Савјет није добио званичан став надлежних институција о даљем поступању по предметном питању. Узимајући у обзир напријед наведено, можемо констатовати да је присутна селективна примјена одредби везано за пензионисање на начин да се код пензионисања државних службеника и запосленика одредбе користе у потпуности, а у случају именованих лица исте одредбе се примјењују са одгодом због неблаговременог дјеловања надлежних институција Босне и Херцеговине.

Уговори о дјелу: Путем уговора о дјелу у Савјету су била ангажована два лица, а укупан износ исплаћене нето накнаде је 4.600 КМ. Током цијеле године је једно лице било ангажовано за услуге чишћења пословних просторија Савјета у Сарајеву уз мјесечну накнаду од 300 КМ. Наведени послови нису систематизовани у Правилнику о унутрашњој организацији Савјета, а за одржавање и чишћење у заједничком објекту у коме је смјештен Савјет надлежна је Служба за заједничке послове институција БиХ. Савјет се у 2021. години обратио Служби за заједничке послове институција БиХ за преузимање обавезе одржавања просторија Савјета, али је добио одговор да тренутно немају довољно особља. Такође, након истека уговора о раду, један од приправника је био ангажован мјесец дана по уговору о дјелу на материјално-финансијским пословима уз накнаду од 1.000 КМ.

7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Савјет је донио два привремена Плана јавних набавки и то за период април-јун 2021. године и за период јул-децембар 2021. године. Предсједник Савјета је почетком године именовао једну комисију за провођење поступака јавних набавки за 2021. годину. Према презентованим подацима²³, Савјет је у 2021. години провео девет поступака јавних набавки путем директних споразума у вриједности од 9.436 КМ без ПДВ-а. На основу прегледаних процедура јавних набавки од три директна споразума укупне вриједности 6.326 КМ, нису уочене значајније неправилности и недостаци.

²² Службени гласник БиХ, број 30/17

²³ Подаци из система е-набавке и табеларних прегледа сачињених за потребе ревизије.

8. КОМЕНТАРИ

Савјет у остављеном року није доставио коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2021. годину, тако да овај Извјештај представља коначан извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2021. годину.

Ревизију у Савјету за 2021. годину обавили су: Фатима Механовић - виши ревизор за послове контроле квалитета финансијске ревизије (вођа тима) и Наташа Тимотија – виши ревизор за послове контроле квалитета финансијске ревизије (члан тима).

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

мр сц. Фатима Механовић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
развој, методологију и контролу
квалитета финансијске ревизије**

Неџад Хајтић, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2021. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2021. године

Табела III – Преглед прихода и примитака за 2021. годину

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2021. годину

Конкурентијски савјет Босне и Херцеговине

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Процент (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	1.231.000	8.000	1.239.000	1.227.847	99
Бруто плате и накнаде	1.006.000	41.000	1.047.000	1.041.875	100
Накнаде трошкова запослених	131.000	0	131.000	130.302	99
Путни трошкови	18.000	-15.000	3.000	2.537	85
Издаци телефонских и поштанских услуга	20.000	1.500	21.500	20.932	97
Издаци за енергију и комуналне услуге	1.000	-400	600	600	100
Набавка материјала	8.000	-3.500	4.500	4.475	99
Издаци за усл. превоза и горива	7.000	-4.000	3.000	2.883	96
Унајмљивање имовине и опреме	5.000	-200	4.800	4.800	100
Издаци за текуће одржавање	6.000	-4.600	1.400	1.318	94
Издаци за осигурање	4.000	-2.100	1.900	1.800	95
Уговорене и друге посебне услуге	25.000	-4.700	20.300	16.324	80
2. Капитални издаци	8.000	-8.000	0	0	
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	1.000	-1.000	0	0	
Набавка сталних средстава у облику права	7.000	-7.000	0	0	
Реконструкција и инвестиционо одржавање	0	0	0	0	
3. Текући грантови	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	1.239.000	0	1.239.000	1.227.847	99
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Новчане донације	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Програми посебне намјене	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Укупно буџет (4+5+6+7)	1.239.000	0	1.239.000	1.227.847	99

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 28.02.2022. године.

Предсједник Савјета:
Амир Каралић

Биланс стања на 31.12.2021. године

Конкурентијски савјет Босне и Херцеговине

Табела II

Опис	31.12.2021.	31.12.2020.	Процент (2/3*100)
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	0	-63	0
Новчана средства	0	0	
Краткорочна потраживања	0	-63	0
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	9.785	33.726	29
Стална средства	453.560	453.560	100
Исправка вриједности	443.775	419.833	106
Неотписана вриједност сталних средстава	9.785	33.726	29
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	9.785	33.663	29
3. Краткорочне обавезе и разграничења	96.478	108.611	89
Краткорочне текуће обавезе	4.118	8.920	46
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	92.360	99.692	93
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	9.785	33.726	29
Извори средстава	9.785	33.726	29
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	106.263	142.338	75

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило 28.02.2022. године

Предсједник Савјета:
Амир Каралић

Преглед прихода и примитака за 2021. годину

Конкуренијски савјет Босне и Херцеговине

Табела III

Опис	Планирани износ	Измјене и допуне	Укупно планирани износ	Остварени износ	Процент (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорески приходи	990.000	0	990.000	651.655	66
Приходи од предузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика	590.000	0	590.000	121.308	21
Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга	400.000	0	400.000	530.346	133
Новчане казне (непореске природе)	0	0	0	0	
2. Текући трансфери и донације	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од страних влада и међународних организација - донације из иностранства	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	0	0	0	0	
Домаће донације	0	0	0	0	
3. Капитални примици	0	0	0	0	
Капитални примици од продаје сталних средстава	0	0	0	0	
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	
4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	990.000	0	990.000	651.655	66

Руководство је Преглед прихода и примитака по економским категоријама одобрило 04.03.2022. године

Предсједник Савјета:
Амир Каралић

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Конкурентијског савјета Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Савјет) дужно је да обезбиди да финансијски извјештаји за 2021. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са одлукама о привременом финансирању институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину (Службени гласник БиХ, број 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Савјета.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па стога и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 28.02.2022. године

Предсједник Савјета

Амир Каралић